

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-професійної програми
23238 Переклад з іспанської та з англійської мов,
перший рівень вищої освіти (бакалавр), спеціальність 035 – Філологія,
викладені у проєкті Експертного висновку галузевої експертної ради

Університет висловлює щирі вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний та високопрофесійний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно подальшого удосконалення освітньо-професійної програми «Переклад з іспанської та з англійської мов». Вважаємо за доцільне надати відповіді та коментарі щодо аналізу та рекомендацій ГЕР за окремими критеріями. Маємо сподівання, що наші пояснення будуть розглянуті і взяті до уваги як в оцінці критеріїв, так і у формулюванні рекомендацій.

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності критерію 1 ЕГ Рівень В GER Рівень В</p> <p>Обґрунтування GER: 1.2 Цілі, зміст і складові освітньо-професійної програми відповідають меті діяльності ЗВО з глибокої підготовки фахівців, зазначеної в Статуті університету. ОПП проходить опитування стейкхолдерів, підтвержені зустрічами з фокус-групами. Крім того мають місце і опитування студентів щодо їхньої задоволеності навчанням за освітніми компонентами та в цілому ОПП. Погоджуємося із зауваженням ЕГ про неврахування змін у структурі ОПП, запропонованих у протоколах за 2019 р. До того ж пропозиції від студентів за 2020 р. не відображені у протоколах, а от же – не враховані. Результати дослідження Навчально-наукового інституту філології, надані на запит ЕГ, свідчать про загально позитивну оцінку якості освітніх послуг ОПП. Зауваження і пропозиції здобувачів та роботодавців обговорюються на засіданнях кафедри. Разом з тим погоджуємося із ЕГ, що оновлення ОПП не є систематичними, через що частина пропозицій залишається неврахованою. 1.3 Цілковито позитивно оцінюючи плани ОП щодо співпраці з базою виробничої практики (перекладацької агенції “Translation Agency Fresh Translation), зауважимо, що описані у протоколі плани і наміри не впливають на поточний стан речей на ОП, що акредитується. Позаяк поточної акредитації стосуються факти і події, які відбулися на момент акредитації, а не які можливо відбудуться у майбутньому. Крім того зауважимо, що для успішного проведення виробничої практики одного плану практики, хоч і детального, замало. Для успішного проведення виробничої практики базі варто розробити детальну програму виробничої практики, особливо враховуючі ту кількість практикантів, яку обіцяє приймати перекладацька агенція (одразу із декількох ОП кафедри). Погоджуємося із ЕГ щодо часткової відповідності підкритерію 1.2. Рекомендації GER: Обов'язкові та вибіркові курси забезпечують студентів базовими знаннями, але на жаль, не відповідають тенденціям розвитку галузі</p>	<p>Університет висловлює вдячність GER за високу оцінку сильних сторін ОПП за цим критерієм (підкритерії 1.1, 1.4).</p> <p>Вважаємо за потрібне додати деякі міркування до висловлених рекомендацій: Категорично не погоджуємося з твердженням, що запропоновані і обговорені зміни до ОП під час зустрічі зі стейкхолдерами 28.10.2019 не були враховані, про що дали детальні пояснення у Коментарях на звіт ЕГ (с. 1). У 2019 залучення здобувачів до обговорення потенційних змін до ОП здійснювалося через опитування чи інші форми безпосереднього спілкування з ними. Виразниками їхньої позиції частково можна вважати випускників програми, які нещодавно закінчили навчання і брали участь у зустрічі. Тому з твердженням про те, що пропозиції студентів не враховані тільки тому, що не відображені у протоколах за 2019 р., погодитися можемо тільки частково. Надалі ці рекомендації експертів щодо оформлення у протоколах процесу прийняття рішень будемо намагатися враховувати ще ретельніше.</p> <p>Систематичність оновлення ОП корелюється з термінами, що відповідають практикам, прийнятим в Університеті, і не несе ризиків для врахування необхідних змін. Щорічний перегляд і внесення змін, на яких активно наполягали експерти під час зустрічей з гарантом і робочою групою, на наш погляд, не є самі по собі запорукою еволюції програми чи її успішної реалізації.</p> <p>У відповідь на обґрунтування, надане щодо підкритерію 1.3 маємо запевнити, що детальний план виробничої практики на базі перекладацької агенції Translation Agency Fresh Translation є розробленим, студенти декількох ОП вже успішно працюють за ним, наказ на скерування на практику наведено на сторінці ОП (https://drive.google.com/file/d/1wXBCkaiW_pDSFRHusKU7ny_OCAD_IUB/view). Переконані, що така співпраця повністю відповідає практиці наближення здобувачів до реалій ринку праці, до яких апелюють експерти у своєму висновку.</p> <p>Кафедра, а відтак і робоча група з її членів, знайома з сучасними тенденціями як на ринку перекладацької праці, так і надання освітніх послуг з підготовки перекладачів. Свідченням цього є наявність кількох дисциплін з практично ідентичними назвами у навчальних планах магістерських програм кафедри з перекладу: Машинний переклад і постредагування, Менеджмент перекладацьких проєктів (див., наприклад,</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>перекладу. Для того щоб відповідати сучасним тенденціям на ринку перекладацьких послуг ОПП, що акредитується вочевидь бракує цілого ряду дисциплін. Наприклад, таких ОК, як Менеджмент перекладацьких проєктів, Технології перекладу (чи хоча б Автоматизовані системи перекладу), Постредагування машинного перекладу, Локалізація тощо. Саме наявність таких (та інших подібних) дисциплін уможливить безпроблемну інтеграцію випускників ОП у відповідні галузі та сектори економіки.</p>	<p>стор. 3 навчального плану https://drive.google.com/file/d/1dy8zXlrBmaJ7YVdOht1J7zAcaSce0UXd/view). А також, наприклад, те, що під час останнього перегляду вибіркового компонента одного з блоків ОП до нього було введено також локалізацію. Рекомендацію експертів про введення у підготовку бакалаврів зазначених аспектів підготовки приймаємо як побажання до вдосконалення програми у перспективі.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності критерію 2 ЕГ Рівень Е ГЕР Рівень Е</p> <p>Обґрунтування ГЕР: 2.2 Зміст ОПП надає загальну інформацію про програму, описує теоретичний зміст предметної області, вказує на особливості програми та можливості працевлаштування та подальшого навчання випускників. Розкрито питання викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення програми та академічну мобільність. ОПП включає перелік програмних компетентностей, який включає інтегральні, 13 загальних та 23.2 фахових (з них 22.1, 23.1, 22.2, 23.2 забезпечуються вибірконими блоками), а також опис 28.2 ПРН випускника (27.1, 28.1, 27.2, 28.2 забезпечуються вибірконими блоками). Також подано перелік компонентів ОПП, їх логічну послідовність та структурно-логічну схему, а також інформацію про форми атестації здобувачів.</p> <p>За результатами опитування фокус-групи, навчальний процес на 1 курсі не відповідає очікуванням здобувачів освіти, які виражали бажання навчатися у змішаному форматі замість запропонованого дистанційного. Причини пов'язані з місткістю гуртожитків і укріттів.</p> <p>Зазначаємо розбалансованість кредитів ЄКТС між іспанською (85 кредитів) й англійською мовами (36 кредитів). Об'єднання в межах ОК18 мовної та перекладацької складової не дозволяє повноцінно забезпечувати набуття наприклад, ПРН24. Здійснювати усний послідовний переклад з іспанської та англійської мов і володіти основами перекладацького скоропису (свідченням є відсутність усного перекладу на "Підсумковому іспиті з англійської мови, який, зважаючи на перекладацький вектор програми, складається з письмового перекладу українською мовою англійського тексту та лексико-граматичного коментаря до нього, граматичної теми з завданням і бесіди на запропоновану актуальну тему" (Коментарі, с. 7). Така практика є "сталюю традицією Шевченкового університету" (Коментарі, с. 7), однак суперечить як практикам вітчизняних ЗВО, так і практикам університетів-партнерів, як-от,</p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за позитивну оцінку сильних сторін ОПП за цим критерієм (підкритерії 2.1, 2.5, 2.7-2.9).</p> <p>Вважаємо за доцільне надати коментар щодо обґрунтування окремих підкритеріїв та рекомендацій ГЕР за критерієм 2.</p> <p>1-2. Погоджуємося з рекомендацією ГЕР про увиразнення зв'язків у структурно-логічній схемі, однак не можемо погодитися з висновком про відсутність чітких зв'язків між значною кількістю компонентів ОП і тим, що це може становити потенційну проблему для сукупного досягнення поставлених цілей і ПРН. У редакції ОП, що акредитується, всі зв'язки між компонентами чітко позначено у структурно-логічній схемі стрілками. Блок загальногуманітарних дисциплін, які читаються на ОПП впродовж 1-4 курсів, націлений насамперед на опанування загальних компетентностей і набуття загальногуманітарних знань, необхідних у сучасному світі загалом і філологу зокрема, як, приміром, у випадку ОК4 Основи екології чи згадана експертами ОК5 Філософія — курс, який здобувачам ОП читають спеціалісти кафедри філософії гуманітарних наук філософського факультету КНУ. Цей опосередкований зв'язок з усіма іншими освітніми компонентами, на нашу думку, експлікує графічне розташування загальногуманітарних дисциплін у схемі вертикально вздовж лівого її поля. А проте необхідне її доопрацювання можливо зробити під час наступної редакції ОП.</p> <p>Нас дивує ставлення автора проекту висновку до намагань Університету сформулювати всебічно розвинутих фахівців, на що університет має повне право.</p> <p>3. Причини вимушеного у поточному навчальному році використання дистанційного формату для студентів 1 курсу ОП носять об'єктивний характер і їх не можна розглядати винятково у контексті місткості гуртожитків чи укріттів, як це роблять шановні експерти. Згадані причини були детально пояснені директором Інституту Семенюком Г.Ф. та проректором Гожицом А.П. під час зустрічей з експертами.</p> <p>Додатково звертаємо увагу членів ГЕР і Національного агентства на суб'єктивізм проекту висновку – яким чином рішення прийняте щодо формату проведення занять на першому курсі в одному навчальному році може бути підставою для висновків про наявність суттєвих недоліків в контексті підкритерію 2.2?</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>https://eac.uca.es/traduccion/. Набуття ПРН 25 Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу передбачено в межах ОК9, ОК12 та ОК13, однак у змісті ОК12, ОК9 технології засобів автоматизації перекладу не специфіковано, а в межах ОК 13 навички володіння CAT-tools мають демонструватися, а не опановуватися. Констатуємо відсутність фіксації в ОПП чітких зв'язків між значною кількістю компонентів ОП, що може становити потенційну проблему для сукупного досягнення поставлених цілей і ПРН, про що опосередковано свідчать опитування поточних здобувачів щодо здобуття фахових компетенцій у межах ОК 4 та ОК 5. Розбалансованість обсягу кредитів на першу та другу мови, об'єднання мовної та перекладацької складової в межах однієї дисципліни, відсутність розмежування усного та письмового перекладу з англійської мови вважаємо такими чинниками, які перешкоджають повноцінному набуттю ПРН.</p> <p>Вибір дистанційного формату навчання на противагу змішаному для студентів 1 курсу викликає незадоволення здобувачів освіти і потребує корегування. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 2.2.</p> <p>2.3 Зміст ОП, що акредитується, відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія. Всі обов'язкові та вибіркові курси відповідають предметній області спеціальності та орієнтовані на розвиток загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення діяльності в обраній галузі. Особливості ОПП в: поєднанні глибокої філологічної та перекладознавчої підготовки; профільної (перекладацької) підготовки; можливості спеціалізації (галузевої, міжкультурної) в різних видах перекладу на рівні ВК; розвитку дослідницьких навичок через виконання перекладознавчих досліджень. ОПП структурована та збалансована за семестрами і роками, що сприяє досягненню освітніх цілей. Мета програми передбачає підготовку фахівців, здатних виконувати “двосторонній переклад у парах мов іспанська-українська та англійська-українська”. Згідно з ОПП, на іспанську мову виділено 85 кредитів (ОК 8 - 46 кредитів; ОК 9 – 19 кредитів; ОК 11- 3 кредити; ОК 12 – 3 кредити; ОК 20 – 6 кредитів; ОК 22 - 3; ОК 23 – 5 кредитів), на англійську мову – 36 кредитів (ОК 18), а на українську мову – 4 кредити (ОК 10). Схожа диспропорція спостерігається і на рівні виробничої практики,</p>	<p>4. Категорічно не погоджуємося з тим, як було трактоване пояснення, надане Університетом щодо існуючої в його стінах традиції вивчення першої та другої іноземної мов під час підготовки бакалаврів на перекладацьких програмах. Мова йшла про підхід до розподілу кредитів між вивченням першої і другої іноземної та рідної мов як робочих, а не про структуру підсумкового іспиту з англійської мови. Тим більше незрозумілим у цьому контексті є покликання, надане у звіті ГЕР на сторінку університету-партнера https://eac.uca.es/traduccion/, яка присвячена окремим коротким програмам підготовки на базі повної бакалаврської освіти або окремим професійно орієнтованим курсам обсягом від 4 до 25 кредитів. У коментарях Університету, на які посилаються шановні експерти, ми пояснили, що кількісна перевага кредитів на першу іноземну мову є об'єктивним наслідком того, що переважна більшість філологічних дисциплін, необхідних для підготовки філолога і виконання вимог Стандарту філології, вивчаються в межах цієї мови як такої, що зазначена у спеціальності, на яку вступають здобувачі ОП - 035.051 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська), і ніяк не є свідченням розбалансованості кредитів на першу і другу мову.</p> <p>Об'єднання мовної та перекладацької складової в межах дисципліни ОК18 Англійська мова та переклад є загальною практикою перекладацьких ОП і узгодженим підходом трьох випускових кафедр ННІФ: кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова, кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, кафедри германської філології та перекладу — що забезпечують взаємну підготовку з другої мови та перекладу в рамках відповідних ОПП.</p> <p>У переліку ПРН, досягати які вона покликана, робоча програма ОК18 Англійська мова та переклад містить ПРН 24 Здійснювати усний послідовний переклад з іспанської та англійської мов і володіти основами перекладацького скоропису, за його досягнення, тим самим, відповідають її укладачі та виконавці. Погоджуємося з експертами, що цей аспект може бути представлений в РПНД з більшою послідовністю. Проте не можемо погодитися з вимогою обов'язкового включення цього ПРН до підсумкового іспиту з другої робочої мови, оскільки не всі ПРН, що формують специфіку програми додатково до ПРН стандарту філології, можуть бути перевірені під час підсумкової атестації. Перевірки сформованості відповідної компетенції можуть, на нашу думку, служити також поточні іспити з відповідної дисципліни, які у випадку</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>що сфокусована на одній мовній парі (іспансько-українській), що суперечить меті програми та тенденціям ринку, обсяг іспанського перекладу на якому є відносно невеликим https://litcentr.in.ua/blog/2018-12-07-173 у порівнянні з англійським. Не погоджуємось із висновками ЕГ щодо активного залучення роботодавців до співпраці з ОПІ, оскільки: 1) не всі з залучених до обговорення є реальними роботодавцями (як-от, Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН, представлений Жалаєм В., вірогідно не пропонує роботу з перекладу з іспанської мови, про що свідчить, наприклад, відсутність виробничих практик на цьому підприємстві); 2) зустрічі відбувались несистемно (за період 2020-2022 не зафіксовано, активізувались лише протягом останнього року); 3) впливу фактичного впровадження обговорень на зміст ОП наразі не виявлено. Констатуємо часткову відповідність за підкритерієм 2.3.</p> <p>2.4 Формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів відбувається відповідно до відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п.5.2.3, п.9.4) Вибір дисциплін, визначених освітньо-професійною програмою (ОПІ) та навчальним планом, можливий в межах двох блоків: "Переклад у міжкультурній комунікації (іспанська мова, англійська мова)" та "Письмовий та усний галузевий переклад (іспанська мова, англійська мова)". Студенти можуть обирати дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей. За висновками ЕГ практичної реалізації такого вибору немає. Здобувачі освіти обмежуються вибором дисциплін лише з одного з блоків на підставі рекомендацій гаранта ОПІ. Практично половина дисциплін у кожному з блоків повторюється: "Переклад у сфері ділового спілкування (іспанська мова)", "Редагування текстів (українська мова)", "Основи перекладу з української мови іспанською", "Інноваційні технології у перекладацькій практиці", "Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (іспанська мова)" (7-8 семестри). Можливості порівняти теми у ВК у кожному з блоків наявність їх дублювання немає, оскільки на сторінці кафедри (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-051-b-pi/rpnd-035-051-b-pi-vk/) у вибіркового блоці 1 наявні тільки 3</p>	<p>багатосеместрової дисципліни ОК 18 здобувачі складають у 2, 3, 5 та 6 семестрах.</p> <p>Дякуємо шановним експертам за цікаве посилання https://litcentr.in.ua/blog/2018-12-07-173. У цитованій статті інформація подана щодо ринку книжкових перекладів, тобто щодо ситуації на ринку письмових перекладів з акцентом на переклади художньої літератури, а також наукової та технічної літератури. Втім, як ми знаємо, ситуація від 2018 року зазнала суттєвих змін, у цьому секторі з'явилися і успішно працюють, приміром, видавництва, що спеціалізуються виключено на перекладах художньої літератури з романських мов (https://compasbooks.com/). Змінилася і частка представленості іспанської мови у випадку перекладів інших типів, зокрема юридичного та усного. Втім, рекомендація про повернення перекладацької практики з англійської мови, що була в навчальному плані ОПІ всі попередні навчальні роки, за винятком поточного, може бути розглянута робочою групою після відповідних консультацій з усіма стейкхолдерами.</p> <p>5. Дякуємо експертам за уважне вивчення робочих програм ОК9, ОК12, ОК 13 в контексті реалізації ПРН25 Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу. І хоча використання корпусних методів залишається цілком інноваційним підходом у вивченні іноземної мови та перекладу, погоджуємося, що у наступних редакціях РПНД ОК 9 може бути специфіковано ширший набір технологій засобів автоматизації перекладу. У випадку ОК 13 їхня специфікація не видається такою можливою через "рамковий" характер даної програми: кожна база практики може пропонувати використання звичних для неї CAT-tools або взагалі не вимагати їх використання.</p> <p>6. Щодо зауважень та рекомендацій експертів про активніше залучення до обговорення ОП роботодавців, то ми спираємося на стандарт вищої освіти за спеціальністю "035 Філологія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яким визначено, що бакалавр-філолог, яким є випускник даної ОПІ, може працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях; у засобах масової інформації; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу,</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>програми з усього блоку: ДВС.2.07, ДВС.2.04, ДВС.2.08, ДВС.2.09., у блоці 2 відсутні програми: ДВС.1.05, ДВС.1.06, ДВС.1.10, ДВС.1.09, ДВС.1.13, ДВС.1.04. Судячи з Коментарів (с.5.), розробники ОПП наголошують на незначущості проблеми і її вирішенні за рахунок усунення повторів назв вибіркового дисциплін, а не оновлення компонентів. Зауважимо, що, враховуючи, що досягнення ПРН 25 у межах обов'язкових дисциплін Ок 9, Ок12, Ок 13 не переконливе, а забезпечується вибірковою дисципліною “Інноваційні технології у перекладацькій практиці”, невибір позбавляє здобувача можливості досягнути ПРН25. Схожа ситуація з ПРН24, що повноцінно забезпечується вибірковою дисципліною “Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису, а в ОК 18 усний переклад представлено як факультативний (відсутні окремі модулі та завдання на підсумковому іспиті). Констатуємо часткову відповідність підкритерію 2.4. через обмеженість реального вибору дисциплін, відсутність програм вибіркового дисциплін на сайті кафедри, відсутність усвідомленої політики ОПП щодо сприяння формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбаченою нормативними актами. Дублювання до половини вибіркового дисциплін в вибіркового блоках, які переважно вибираються здобувачами, фактично робить їх обов'язковими, що порушує права здобувачів на 25% вибіркового ОК. Досягнення частини ПРН освітньої програми переважно вибіркового дисциплінами містить потенційні ризики у випадку реального особистого вибору обов'язкових або вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей.</p> <p>2.6 Аналіз змісту ОПП, ПРН та матриці відповідності свідчить про можливість розвитку здобувачами освіти важливих міжособистісних навичок, як це передбачено у програмі. Завсідчуємо, що програма спрямована на формування та закріплення у студентів вищого навчального закладу таких м'яких навичок протягом усього періоду навчання. З точки зору подальшого працевлаштування, вміння самостійного та критичного мислення, креативності та ініціативності, спроможності працювати в команді, в тому числі у віртуальному оточенні, використовуючи сучасні комунікаційні технології, а також навички управління часом, стресостійкості, гнучкості та розв'язання проблем важливі. Набуття відповідних навичок передбачено безпосередньо під час практичних занять, підготовці проектів тощо, а також через участь у творчих конкурсах, олімпіадах, культурних та</p>	<p>перекладу, оцінювання текстів. Поняття потенційних роботодавців на ринкові лінгвістичних послуг, як ми розуміємо, теж не зводиться винятково до установ, що надають самі лише перекладацькі послуги. Згаданий експертами Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН є учасником цього ринку, оскільки надає експертні послуги з оцінювання знань майбутніх аспірантів шляхом проведення іспиту, складовою частиною якого є переклад (https://langcenter.kiev.ua/navch_vstup.html). У ВС або під час зустрічей ми не стверджували, що Центр може виступати базою виробничої практики з перекладу для здобувачів ОП, однак це не робить неможливою співпрацю ОП з Центром в особі його директора, шановного В.Я.Жалая, в інтересах ОП. На зустрічі експертів з фокус-групою з-поміж роботодавців були також присутні проект-менеджерка перекладацького агентства, співпраця з яким є з потенційної у листопаді 2023 р. стала абсолютною реальною у січні 2024 р.: воно вже приймає частину здобувачів ОП на виробничій практиці у поточному навч. р. (https://drive.google.com/file/d/1wXBChkaiW_pDSFRHusKU7ny_OCAD_IU_B/view), а також координаторка перекладацької практики у Посольстві Мексиканських Сполучених Штатів в Україні в 2021-2022 н.р. Співпраця з представниками саме від перекладацьких агентств та установ, що можуть приймати здобувачів на виробничу практику, не припиняється. Зокрема від початку навчального року відбулося вже кілька цікавих і плідних зустрічей, результати яких зафіксовано у відповідних витягах протоколів засідання кафедри та у звітах у її соцмережах (https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid03kuUK51FgcmngWRHmhQta21sDc72nB9e26WXp36teEa7iaH89dcAyy5UHw5rptnzl&id=100063078049237; https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02t1Jbq1S8o4S6vogVNERTs4zbsmNwZpigxf5TGUXokVs91Zze6zMPcNQzzxw1TfRal&id=100063078049237; https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0NxTagaHXXuzk12wjaQMRX4DaYG6Uoac4achJ9c4GmBXxfdB8rFksHLNdAmgEAATU1&id=100063078049237; https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02N6L9wZbupWaJqCaaxJKuoRP6ePzBZCo5qQRm3Ufa48mcer5E33E8LMXWj4fuSSVkl&id=100063078049237), що переконливо доводить системність у підході до цього питання з боку робочої групи ОП.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>спортивних заходах, круглих столах та інших активностях. В Коментарі (с. 6) зазначається, що НПП популяризують участь здобувачів у різноманітних заходах (кар'єрних фестивалях, профорієнтаційній роботі тощо), однак під час зустрічей ЕГ зі студентами (зустріч 3) та викладачами (зустріч 2), підтверджені усвідомлення здобувачами можливостей і мети таких заходів виявлено не було, а викладачі та гарант ОПП не вважають за доцільне підкреслювати важливість таких ініціатив серед студентів. За відсутності достатніх доказів ефективної діяльності НПП щодо сприяння soft skills у студентів, констатуємо часткову відповідність підкритерію 2.6.</p> <p>Рекомендації ГЕР: <i>Рекомендуємо до початку нового н.р.: 1) удосконалити структурно-логічну схему ОПП в контексті системності зв'язків та взаємопов'язаності компонентів; 2) удосконалити зміст ОК4 і ОК5; 3) урахувати думку здобувачів I курсу щодо впровадження змішаного, а не дистанційного формату навчання; 4) виокремити вивчення англійської мови та переклад (усний та письмовий) з англійської мови в окремі дисципліни (або модулі в наявних); 5) актуалізувати набуття ПРН 25 системним вивченням САТ-інструментів; 6) системно залучати до обговорення ОПП реальних роботодавців (можливо, керівників баз практик), фіксувати результати таких зустрічей, наближати зміст ОПП до умов ринку лінгвістичних послуг; 7) посилити потенціал перекладацьких практик через залучення обох робочих мов, реалізацію навичок усного та письмового перекладу; уникнути дублювання ВК для блоків; розмістити на сторінці кафедри усі програми ВК; розглянути можливість перевести дисципліну “Інноваційні технології у перекладацькій практиці” у статус обов'язкових із фокусом не лише на інструменти корпусної лінгвістики, а й САТ-tools та інші інструменти автоматизації письмового перекладу; регулярно інформувати здобувачів про освітньо-наукові заходи, конкурси, конференції, проекти, залучати їх до участі, пояснюючи перспективи такої діяльності (гарант ОПП, куратори академічних груп, завідувач кафедри).</i></p>	<p>7. Рекомендацію про створення окремого обов'язкового компонента, націленого на розвиток навичок використання САТ-tools та інших інструментів автоматизації письмового перекладу, сприймаємо як побажання для розвитку потенціалу освітньої програми, що може бути реалізоване вже у найближчій перспективі під час наступного перегляду ОП.</p> <p>Не погоджуємося з тим, що вибір дисциплін відбувається “за рекомендацією гаранта”. Гарант є особою, відповідальною за інформування здобувачів про їхнє право й шляхи його реалізації щодо вибору дисциплін і про особливості кожного з вибіркового блоків, коли йдеться про вибіркочку частину ОП.</p> <p>Щодо рекомендації про уникнення дублювання ВК для блоків, то у Коментарях на звіт ЕГ ми запевнили експертів про готовність терміново виправити виявлений недолік і підготувати оновлені за назвою і вмістом робочі програми відповідних дисциплін. У закладених за первинною концепцією дисциплінах було проведено глибше змістове орієнтування на специфіку кожного з блоків з урахуванням їх ФК та ПРН. З РПНД можна познайомитися на сторінці програми у розділі Блоки дисциплін вільного вибору студента (для вибору у 2023-2024 навч. р.) (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-051-b-pi/rpnd-035-051-b-pi-vk-2023-2024/). Таким чином, виконана також вимога розмістити всі робочі програми ВК: тепер на ній можна знайти як всі програми дисциплін, що читаються у поточному навчальному році (первинний підхід робочої групи до розміщення інформації на сторінці ОП), так і ті, що вже не читаються, але були подовжені на цей рік, й ті, що тільки будуть остаточно затверджуватися перед новим навчальним роком.</p> <p>Подальші трансформації вибіркової частини робоча група зможе провести вже під час створення нової редакції ОП.</p> <p>Як ми вже зазначали у Коментарях до звіту ЕГ, про популяризацію гарантом та кураторами груп культурних, виховних, просвітницьких та інших заходів, орієнтованих в тому числі на розвиток та покращення soft skills (підкритерій 2.6) свідчать дописи на сторінці кафедри у фейсбуці та на інших інформаційних платформах ННІФ, як от про</p> <ul style="list-style-type: none"> - участь і перемоги здобувачів ОП у конкурсах перекладу: https://drive.google.com/file/d/1uHvtjlrDOWLYNgCWJGcELTFt0NyLRGR2/view; https://drive.google.com/file/d/13IEFvTBiFFtGvhhtYCxxqzt-

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>m3xFbKbd/view</p> <p>- проведення здобувачами ОП профорієнтаційної роботи зі школярами: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid031x59kco3Niq2T6cvUKT8P96NEWGC2rvb4mzjaqcJfqk27ZunJSZEHGfJehrnkbmZl&id=100063078049237; https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0Mk6ARoSvjxasYab7xzXs1T4pHEg4bAsxM1KKzhgVTjYiwZ2FJAzgrcEhZT7VLkf3l&id=100063078049237</p> <p>- участь здобувачів ОП у різні роки у вступних кампаніях: https://telegra.ph/Pereklad-z-%D1%96spanskoi-ta-z-angl%D1%96jskoi-mov-04-27; https://telegra.ph/Zapiski-studentki-spec%D1%96alnost%D1%96-Pereklad-z-%D1%96spanskoi-ta-z-angl%D1%96jskoi-mov-05-24</p> <p>- а також у кар'єрних фестивалях (https://t.me/job_expo_careers),</p> <p>- зустрічах з перекладачами (https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid036oNoYVWJv7dAA3Xvy4AK56Pntuw6rvQrdCGjiBzAdbyuZJJSPszCu21iuv4H4RfAl&id=100063078049237),</p> <p>- представниками дипломатичних місій (https://www.knu.ua/news/12759)</p> <p>- у наукових конференціях (https://drive.google.com/file/d/1s78kTQGmlpGQNhsDZlBxCkdno1APiFOH/view) тощо.</p> <p>Зафіксована в них реальна участь здобувачів ОП, на наше переконання, є так само надійним свідченням того, що гарант, куратори і кафедра в цілому усвідомлюють важливість і проводять необхідну популяризацію освітньо-наукових заходів, конкурсів, конференцій, проєктів тощо.</p> <p>Враховуючи сказане, маємо сподівання переконати членів ГЕР, що оцінювання ОП за критерієм 2 може бути підвищене з рівня Е до рівня В, оскільки жодних підстав для її оцінки на рівні Е немає.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій Доступ освітньої програми визнання результатів навчання</p>	<p>3. Рівень відповідності критерію 3 ЕГ Рівень В ГЕР Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>3.4 У КНУТШ діє нещодавно прийняте “Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка” (https://cutt.ly/cwORBzmA), яке було затверджено 06.02.2023 р. Згідно з цим документом, правила та процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені чітко та зрозуміло. Проте, проректор з науково-педагогічної роботи А. Гожик вказав на те, що, незважаючи на увагу до неформальної освіти з 2012 року, її результати не були врегульовані до моменту національної регуляції, яка набула чинності згідно з наказом МОН України від 08 лютого 2022 року №130 “Про затвердження Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти”. Під час зустрічей із НПП (зустріч 2), здобувачами ОПП (зустріч 3) та представниками студентського самоврядування (зустріч 7), ЕГ встановила, що неформальна та інформальна освіта не використовується в широкому обсязі з часу введення зазначеного Положення: отримання учасниками Літньої філологічної школи у липні 2023 р. сертифікатів не було Perezарховано через відсутність такого запиту від студентів. Аргументація в відповіді на зауваження ЕГ: “ми не маємо права силувати студентів йти на програми неформальної освіти”, на думку ГЕР, хибна: в рекомендаціях ішлося не про примус, а про інформування студентів і активну позицію ЗВО щодо можливостей (зарахування) неформальної та інформальної освіти, необхідність якої підтверджували і НПП програми. У зв'язку з вищезазначеним, констатуємо часткову відповідність критерію 3.4.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за високу оцінку сильних сторін і позитивних практик на ОПП за цим критерієм (підкритерії 3.1, 3.2, 3.3).</p> <p>Дозвольте висловити кілька міркувань щодо висловлених коментарів та рекомендацій щодо п.3.4 критерію 3.</p> <p>Хотіли би уточнити, що інформація про Літню школу перекладу 2023 як приклад того, що інформація про подібні форми здобуття знань і вмінь пропагується серед здобувачів ОП, яку надав гарант під час зустрічі з ЕГ, отримало у висновках експертів інтерпретацію, відмінну від реальних фактів: здобувачі ОП мали інформацію і могли взяти участь у роботі Школи, а проте гарант не стверджував, що у цьому конкретному випадку були факти наявності реальних результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. За їхньої наявності можна було би ставити питання про їх зарахування. Тож робити висновки щодо відсутності ініціативи представників ОПП щодо такого зарахування на основі одного наведеного прикладу, вважаємо, не можна.</p> <p>Наведена цитата з дискусії, сказана представниками Університету, вочевидь, у ході усного спілкування з притаманною йому долею емоційності, ніяк не свідчить про неактивну позицію ЗВО щодо можливостей (зарахування) неформальної та інформальної освіти. Навпаки, про позицію Університету у цьому питанні свідчить його інституційна урегульованість у КНУТШ. Положення про валідацію результатів такого навчання діє з лютого 2023 р. і дає необхідний інструментарій для подальших дій у цій площині на рівні ОП. Їхні форми вже стали предметом обговорення на одному з засідань кафедри.</p> <p>При цьому звертаємо увагу шановних членів ГЕР що при оцінці врахування результатів неформальної освіти значення має не саме зарахування, а забезпечення якості при такому пере зарахуванні, про що свідчать документи агенцій із забезпечення якості освіти європейських країн і рекомендації ЄС.</p> <p>Просимо зняти рекомендацію як таку, що не спрямована на забезпечення якості</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p><i>Незважаючи на наявність реальних результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, практично їх не зараховано, що опосередковано свідчить про відсутність ініціативи представників ОПП щодо такого зарахування. Рекомендації:</i></p> <p><i>вжити заходів на системному рівні для інформування здобувачів освіти про їхні права на визнання результатів навчання, отриманих через неформальну та інформальну освіту, заохочувати здобувачів подавати запити на зарахування таких результатів.</i></p>	

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
<p>Критерій Навчання викладання за освітньою програмою</p>	<p>4. Рівень відповідності критерію 4 ЕГ Рівень В GER Рівень В</p> <p>Обґрунтування GER: 4.3 Впровадження досліджень у навчання за ОПП реалізується відповідно до п. 4.1. “Статуту КНУТШ” (https://cutt.ly/Y36sjY3) та “Положенню про науково-дослідну роботу в КНУТШ” (від 2013 року) (https://cutt.ly/n36sWhE), висновки ЕГ доводять ефективність імплементації наукових досліджень у навчальний процес. Дослідницька компонента включена у зміст та методи навчання в ОК19, ОК20, ОК21. Зокрема, частина 3 комплексного ОК20 - курсова робота, спрямована на “оволодіння студентами сучасними методами дослідження та роботу з науковою літературою з проблем порівняльної лексикології та порівняльної граматики” (с.3 РПНД). Аналіз переліку тем курсових робіт, отриманих на запит ЕГ, доводить їхню актуальність та врахування сучасних тенденцій романістики. ОПП включає в себе ОК14 "Кваліфікаційна робота бакалавра", яка передбачає "виявлення перекладацьких проблем, породжених об'єктом дослідження, та пошук загальних шляхів їх вирішення" (с.3 РПНД). Теми затверджених бакалаврських робіт з 2017 року розміщені на сторінці ОПП (https://cutt.ly/mwIo20v9). Здобувачі освіти заохочуються до участі у Всеукраїнських наукових читаннях "Філологія ХХІ сторіччя: традиції і новаторство", однак, за інформацією про наукову діяльність студентів https://cutt.ly/swIolPKr, за 2017-2021 роки реалізовано лише 6 доповідей на конференціях та опубліковано 1 статтю. Студенти і випускники не підтвердили участі в наукових конференціях та написання наукових статей. Результати розробки кафедральної теми "Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов" (16КФ044-08) розміщені на сайті кафедри (https://cutt.ly/mwIo7r8q). Наукові досягнення викладачів частково втілено в їх власних навчально-методичних виданнях для різних окремих ОК. Враховуючи недостатню залученість здобувачів до науково-дослідницької діяльності, констатуємо часткову відповідність підкритерію 4.3.</p>	<p>Університет висловлює вдячність GER за високу оцінку сильних сторін і позитивних практик на ОПП за цим критерієм (підкритерії 4.1, 4.2, 4.5).</p> <p>Дозвольте надати коментар щодо рекомендацій GER за критерієм 4.</p> <p>1. Погоджуємося із зауваженнями експертів про деяке зниження рівня активності здобувачів ОП щодо участі в наукових конференціях та підготовки публікацій у період 2022-2023 рр. проти попередніх років (https://drive.google.com/file/d/1s78kTQGmlpGQNhsDZIBxCKdno1APiFOH/view) і засвідчуємо готовність продовжувати популяризувати різні форми наукової діяльності серед здобувачів ОП.</p> <p>2. Виявлені недоліки у списках літератури програм вибіркового компонента вже виправлено, оскільки вже створено нові версії цих програм для ознайомлення здобувачів під час вибору дисциплін і формування індивідуальної траєкторії у 2023-2024 навч. р.</p> <p>Рекомендацію щодо доповнення переліку засобів автоматизації перекладу приймаємо і висловлюємо готовність доопрацювати РПНД, які включають ПРН 25, до початку нового навчального року.</p> <p>3. Останнє змістове оновлення будь-якої робочої програми на ОП, в тому числі і для ВК, є результатом її перегляду і внесенням в неї змін з урахуванням сучасних практик розробником (розробниками). Воно фіксується датою затвердження робочої програми відповідного компонента.</p> <p>У випадку змін у переліках дисциплін у блоках остаточною датою їхньої зміни є дата затвердження навчального плану, що є кінцевим результатом всього процесу внесення і затвердження змін від рішення кафедри до відповідної ухвали вченої ради ННІФ і подальшого затвердження плану на рівні керівництва ЗВО. Всі робочі програми, актуальні для дисциплін, що реально викладаються у поточному навчальному році, розміщені на сторінці ОП.</p> <p>Зручним і відкритим для абсолютно всіх стейкхолдерів, але, безумовно, не єдиним, каналом для ініціювання будь-яких змін до ОП, є пошта гаранта ОП, наведена на сторінці ОП. Прийняті різними каналами зауваження стейкхолдерів обговорюються і ухвалені по них рішення фіксуються у витягах з протоколів відповідних зустрічей робочої групи або засідань кафедри. У випадку робочих програм викладачі як їх розробники беруть до уваги і враховують під час укладання (перегляду) робочої програми прийняті рішення, а також інші відомі їм сучасні</p>

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
	<p>4.4 Вивчення документації та зустрічі з фокус-групами представників ЕГ засвідчує оновлення змісту освіти. За словами НПП та керівництва навчально-методичного відділу, робочі програми переглядаються щорічно, можуть бути пролонговані або оновлені. Однак на думку GER, вплив роботодавців на оновлення ОП не може вважатися системним: у наданих на запит ЕГ витягах із протоколів засідань кафедри та робочих груп відсутні дотичні дані з жовтня 2019 по червень 2023 року; не прослідковується ухвалених рішень щодо змін, запропонованих до ОП роботодавцями. Документам щодо моніторингу змісту ОК бракує конкретики: на сторінці ОПП не можна відстежити дані останніх оновлень ВК, дати засідань кафедри та навчально-методичних семінарів, на яких обговорюються оновлення, відсутні. За спостереженнями ЕГ, ініціатива щодо оновлення ОК, в основному, виходить від викладачів, а не є результатом системної стратегії ЗВО. В РПНД обов'язкових і вибіркових дисциплін ОК4, (№ 6, 7), ОК23 (№ 2), ВК «Переклад у туристичній сфері» (№ 8), ВК «Редагування текстів» (№ 25, 30) наявні невинуватлені посилання на російськомовні джерела. В ОК, у межах яких передбачено набувати ПРН 25. Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу (ОК9, ОК12, ОК13) серед рекомендованих джерел -лише корпусні інструменти, що не є основними засобами автоматизації перекладу, натомість основні – CAT-tools – відсутні. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 4.4 у зв'язку з відсутністю системної співпраці з роботодавцями щодо оновлення змісту освіти відповідно до сучасних практик, належної фіксації результатів та імплементації в ОП, в тому числі, й на рівні рекомендованих навчальних матеріалів.</p> <p>Рекомендації GER: <i>Рекомендуємо:</i> 1) налагодити систематичне залучення здобувачів вищої освіти до участі в наукових конференціях, публікації результатів наукових розвідок; 2) до початку 2024-2025 н.р. впровадити механізм системну фіксацію зауважень стейкхолдерів щодо оновлення змісту ОП; 3) до початку 2024-2025 н.р. здійснити критичний перегляд списків</p>	<p>практики, важливі на їхню думку для імплементації в освітньому процесі. Користуючись цим механізмом, будемо намагатися і надалі системно фіксувати зауваження та пропозиції стейкхолдерів щодо оновлення змісту ОП.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<i>рекомендованих джерел до ОК, надати здобувачам доступ до спеціалізованого перекладацького ПЗ у межах ОК, де це вбачається ПРН, розмістити оновлені РПНД на сторінці ОПП.</i>	

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>Рівень відповідності критерію 5 ЕГ Рівень В ГЕР Рівень В</p> <p>Рекомендації ГЕР: <i>Рекомендовано:</i> 1) <i>ураховуючи змішаний характер освітнього процесу, перебування здобувачів за кордоном на стажуваннях або програмах академічної мобільності до початку 1 семестру 2024-2025 н.р. впровадити електронний журнал для реєстрації всіх видів оцінювання студентів, що також підвищить прозорість та інформованість стосовно поточних результатів;</i> 2) <i>до початку 2 семестру 2023-2024 н.р., розмістити програму Підсумкового іспиту з англійської мови для інформування студентів щодо змісту, вимог та процедур оцінювання підсумкового іспиту з англійської мови.</i></p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за високу оцінку і визнання сильних сторін і позитивних практик ОПП за цим критерієм (всі підкритерії).</p> <p>Гарант і робоча група проведуть консультації з усіма зацікавленими сторонами щодо пропозиції створення електронного журналу і винесуть її на розгляд кафедри та НМК. Практика ведення таких журналів викладачами на ОП є, однак, не всі здобувачі сприйняли її як позитивну, вважаючи її порушенням права на непоширення своїх персональних даних.</p> <p>Робоча програма з підсумкового іспиту з англійської мови була затверджена у повній відповідності до термінів затвердження таких програм (п.8.5.2 Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ https://drive.google.com/file/d/1XU3EEUYvnC-3BnsBD5VBhuSjp4OENeLh/view) вченою радою ННІФ 28 листопада 2023 р., і відтоді доступна для ознайомлення за посиланням на сторінці ОП: https://drive.google.com/file/d/1XU3EEUYvnC-3BnsBD5VBhuSjp4OENeLh/view, що знімає останню рекомендацію експертів.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p>Рівень відповідності критерію 6 ЕГ Рівень Е ГЕР Рівень Е</p> <p>Обґрунтування ГЕР: 6.1 Виконання ОПП здійснюється передусім науково-педагогічними працівниками кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова ННІФ, а також представниками інших кафедр КНУТШ, які несуть відповідальність за його реалізацію. Результати інтерв'ю зі здобувачами свідчать про задоволення студентів і випускників різних років рівнем викладання дисциплін, пов'язаних із вивченням іспанської мови. Більшість НПП кафедри теорії і практики перекладу романських мов ім. М. Зерова, які викладають на ОПП, мають наукові ступені, у Веклич О., Дорошенко О., Шиянної І. наявний науковий ступінь, однак відсутнє вчене звання. НПП, які відповідають за викладання дисциплін, пов'язаних з англійською мовою, мають наукові ступені та вчені звання. У Дейкун О.,</p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за позитивну оцінку сильних сторін ОПП і позитивних практик за цим критерієм (підкритерії 6.2, 6.6.).</p> <p>Вважаємо за доцільне надати коментар щодо обґрунтування окремих підкритеріїв та рекомендацій ГЕР за критерієм 6.</p> <p>1. Найперше хотіли би надати інформацію у відповідь на зауваження про склад робочої групи ОП, оскільки НПП, представлені в її складі, хоча і не обов'язково є викладачами саме іспанської мови, повністю відповідають всім професійним критеріям для входження в неї. Наводимо інформацію за згаданими експертами розробниками:</p> <p>Проф. Смуцинська І.В. 1. Смуцинська, Е. Ніколаеску. Французькі колороніми зенантіосемічним компонентом // Езиков свят. – Том 21. Кн. 3. 2023. – С. 67-81. (Scopus). https://ezikovsvyat.com/index.php/bg/2018-04-12-06-17-47 2. Смуцинська І., Ніколаеску Е. Французька енантіосемія: від латини до сучасності // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики. К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2022. No 42. С. 93-105 (категорія Б, Copernicus).</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>Мельничук С., Міхненко Н., Нечипоренко М., немає вчених звань і наукових ступенів. Усі викладачі проходять підвищення кваліфікації, як в українських вищих навчальних закладах (здебільшого – у КНУТШ), так і в рамках міжнародних стажувань відповідно до укладених угод. Однак аналіз наукових публікацій працівників за останні 5 років свідчить, що частина викладачів, які беруть участь у реалізації ОПП, не має наукових статей у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science. Особливо це стосується видань, які є релевантними для області знань, якою займається кафедра (за винятком Верби Г., Гончаренка М., Харченко Т., Трикашни Ю., Оленяка М., Заруцької О., Черноуса С., Фокіна С., Орличенка О., які мають публікації, індексовані у Web of Science та Scopus). Зауважимо, що серед членів проектної групи за спеціалізацією, науковою та професійною діяльністю відповідною є лише Шиянова І. спеціальність і публікаційна діяльність Смущинської І. пов'язана з французькою мовою, спеціальність та публікаційна діяльність Чернишової Ю. – з італійською, О.Вронська має лише 3 фахові публікації, а наведені ОПП дані щодо стажування стосуються викладання португальської мови. За отриманою інформацією під час акредитації можна зазначити невідповідність ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (пункт 38) декількох науково-педагогічних працівників, які викладають деякі дисципліни ОПП, зокрема: "Практичний курс іспанської мови," "Практика письмового та усного перекладу (іспанська мова)," "Порівняльна граматики іспанської та української мов," "Стилістика іспанської мови", "Лінгвокраїнознавство іспаномовних країн", "Англійська мова та переклад" (див. таблицю 2 та додаткові документи на запит ЕГ), що порушує чинну нормативну базу. Наведені в Коментарях (с.17) аргументи Університету щодо відповідності НПП не переконують у необхідності перегляду думки ЕГ: так публікації Гусейнової О.М., Біркадзе О.В., Гомон Н.В., Мельничук, які забезпечують ОК– не фахові (переважно це – тези доповідей або публікації в нефахових збірках). Враховуючи висновки ЕГ та Коментарі університету, вважаємо недоліки суттєвими і констатуємо значну невідповідність критерію 6.1.</p> <p>6.3 залучення роботодавців до навчального процесу здійснюється на ОПП майже виключно під час та в форматі виробничих практик, коли здобувачі мають змогу працювати в дипломатичних представництвах</p>	<p>3. Смущинська І.В., Циркунова І.В., Вронська О.М. <i>Ironia como certeza/ incerteza (Іронія як дискурсивна визначеність / невизначеність) // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. - No 41. – С. 164-177 (категорія Б, Copernicus).</i> http://doi.org//10.17721/2663-6530.2022.41</p> <p>4. Смущинська І., Циркунова І. Основні шляхи відтворення узусних фразеологізмів у перекладі (на прикладі французько-української та іспано-української мовних пар) // <i>Стиль і переклад. - Збірник No 1(8). – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2022. – С. 93-117. (н.-м. база Research Bib (Японія)).</i></p> <p>5. Ponomarenko, O., Smushchynska, I., Popivniak, O., Tyshchenko, O., & Kovalchuk, V. <i>Genological stratification of diplomatic discourse on Twitter : Based on the material of the countries of the Romance and Germanic language areas. Linguistics and Culture Review, 2021. 5(S4), 1176-1186.</i> https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1755 (Scopus)</p> <p>6. Smouchchynska I. <i>Comparaisons françaises usuelles: problèmes d'interprétation et de traduction (d'après l'expérience de compilation d'un dictionnaire bilingue) // Livret des résumés du 4-ème Colloque International francophone en Ukraine. – Université nationale Ivan Franco de Lviv, Ambassade de France en Ukraine, AUF. – Lviv : PAIS, 2021. – P. 145-147.</i></p> <p>7. Смущинська І., Мігунова Д. Переклад порівнянь і стратегія одомашнення та зміни художнього образу (на прикладі ідіостилю Миколи Лукаша і його перекладу роману «Пані Боварі» Гюстава Флобера) // <i>Стиль і переклад. - Збірник No 1(7). – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2020. – С. 55-72. (н.-м. база Research Bib (Японія)).</i></p> <p>8. Smushchynska I. (2018). <i>L'enseignement de la lexicologie FLE : les nouvelles approches // Taikomoji kalbotyra (Прикладна лінгвістика). Вільнюський університет. No 11. P. 86-103. (ERIH PLUS, CEEOL);</i></p> <p>9. Smushchynska I. (2019). <i>Contribution à une nouvelle théorie des figures de style // Молодий вчений, No 5.1 (69.1). С. 194-197. (Index Copernicus, Research Bible, CiteFactor, GoogleScholar).</i></p> <p>10. Смущинська І.В. (2019). <i>Лінгвокультурологія французьких порівнянь і фразеологізмів: щодо проблеми укладання двомовного словника // Стиль і переклад. КНУ ім. Тараса Шевченка. No 1(6). С. 111-130. (Research Bib).</i></p> <p>11. Smushchynska I. <i>Catachrèse en tant que figure de langue // Refigurer ... les figures : de la parure du langage aux outils de persuasion : 19 e édition des Journées de la francophonie : résumés des communications. Université de</i></p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>або перекладацьких компаніях, хоча до половини здобувачів проходять практику в У Центрі іспанської мови та культури, яке має обмежений потенціал для працевлаштування. Під час зустрічі із роботодавцями (зустріч 6) засвідчено участь у якості члена екзаменаційної комісії Жалая В.Я., представника Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН, потенціал для працевлаштування в якому також викликає питання. Представниця "Translation Agency Fresh Translation", присутня на зустрічі з ЕГ, засвідчила наміри про співпрацю, однак на момент акредитації конкретного залучення до організації та реалізації навчального процесу з боку цього роботодавця зафіксовано не було. Під час обговорення з учасниками фокус-груп виявлено, що зовнішні роботодавці не беруть участь у викладанні, але активно долучаються до заходів з профорієнтації та освітнього просвітництва. У Коментарі (с. 19) зазначається, що "У випадку ринку мовних та перекладацьких послуг роботодавці не завжди є фаховими перекладачами, і ще рідше вміють проводити аудиторні заняття з мови чи перекладу", що свідчить про поверхове уявлення про ринок лінгвістичних послуг, недооцінку методичного та дидактичного потенціалу його представників. Погоджуємось із ЕГ щодо часткової відповідності підкритерію 6.3 через формальний підхід до залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.</p> <p>6.4 Під час спілкування з керівництвом та менеджментом КНУТШ (зустріч 1), а також із роботодавцями (зустріч 6), ЕГ встановила, що університет має можливість долучення професіоналів-практиків для участі у навчальних заняттях, але ця можливість не використовується належним чином на ОПП. Відкриті лекції, практичні заняття, керівництво практикою і кваліфікаційними роботами, які проводяться професіоналами-переважно забезпечується викладачами, що одночасно працюють на ОПП, а також є перекладачами-практиками і експертами галузі. Підтвердженням наявності практичного досвіду переважно вважаються видані посібники, як-от О.Вронська, Н.Чорна Практикум з перекладу юридичних текстів. К. 2014 або художні переклади, вага яких на ринку становить лише 10% https://www.uati.org/survey-2020, а інших матеріальних підтверджень (договорів, актів виконання робіт, реєстрації ФОП із відповідними КВЕД, довідками з місця роботи, де зніснюється переклад) немає. Наведені в СО аргументи щодо врахування досвіду доц. Фокіна С.Б. у</p>	<p>Galati, Roumanie, AUF, 2022. P. 29-30.</p> <p>Наукове керівництво здобувачів Веклич О.А. і Гуменна К.О, які захистили кандидатські дисертації 25.06.2021 р.</p> <p>Підпункт 7: до 2023 року член спеціалізованих вчених рад Д 26.001.11 (перекладознавство) і Д 26.001.19 (загальне мовознавство).</p> <p>Виконання функцій наукового керівника наукової кафедральної теми "Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов" (No 16КФ 044-08), головний редактор наукового видання "Стиль і переклад" (КНУ ім. Тараса Шевченка) Членкиня ГО «Асоціації викладачів французької мови України» (АВФМУ).</p> <p>Вронська О.М.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ironía como certeza / incerteza discursiva // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Вип. 41. – Київ: Київський національний університет, 2022. – с. 164 – 177 (фахове видання, Index Copernicus) (у співавторстві зі Смущинською І.В. та Циркуною І.В.). 2. Fenómeno de hibridación lingüística y extralingüística en las canciones de raperos españoles, franceses, mexicanos y británicos // Стиль і переклад – Вип. 1(6). – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. – с. 222 – 230 (фахове видання) 3. Dificuldades gramaticais e lexicais de tradução dos documentos jurídicos ucranianos para a língua portuguesa (no exemplo do contrato de arrendamento) // Стиль і переклад – Вип. 1(5). – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. – с. 222 – 231 (фахове видання) 4. Орличенко О.В., Фокін С.Б., Вронська О.М., Албукерк Е. Практикум з техніки нотування: переклад з португальської (електр., 267 сторінок), 2023. URL: https://docs.google.com/document/d/11COq7TXjVYgMPIMB7oWkd86Ls-ehkE93/edit <p>Участь в Колективній монографії «Шевченкове слово у мовах світу». Словник-довідник. К, 2020.</p> <p>Травень 2021 р. – міжнародні екзамени DELE (іспанська мова)</p> <p>Має досвід практичної роботи за спеціальністю не менше 5 років: виконує усні та письмові переклади на замовленнях державних і приватних установ України. Зокрема можемо назвати опубліковані переклади як художньої, так і галузевої літератури:</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>викладанні усного перекладу - нерелевантні, оскільки НПП викладає “Термінознавство (іспанська мова)”. Під час опитування фокус-груп було виявлено, що роботодавці не беруть участь у проведенні аудиторних занять, а професіонали-практики та експерти галузі переважно беруть участь у заходах просвітницького та профорієнтаційного характеру, зокрема у форматі гостьових лекцій. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 6.4.</p> <p>6.5 Загалом, КНУТШ створює сприятливі умови для професійного зростання свого викладацького складу. Регулювання професійного розвитку викладачів в університеті відбувається відповідно до “Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ” (доступно на http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997)? "Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (Розділ 5 https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf). Викладачі КНУТШ підвищують свою кваліфікацію щонайменше один раз на п'ять років, з обсягом підвищення кваліфікації не менше 6 кредитів ЄКТС протягом цього періоду. Переважно покращують навички володіння комп'ютерними технологіями для дистанційного навчання (у рамках KNU Professionals Digital Skills Pro), здатність проводити фахові дослідження та публікувати їх у вітчизняних та міжнародних виданнях, навички володіння та викладання іноземних мов. КНУТШ та ННІФ проводять тренінги, спрямовані на розвиток соціальних навичок, підвищення педагогічної майстерності та фахового розвитку у рамках KNU Teach Week (http://www.univ.kiev.ua/news/11415, http://univ.kiev.ua/news/12047), а також проектами, спільно з роботодавцями, зокрема KNU Educators' Weeks, розробленими у співпраці з ІТ компанією Genesis. Інтерв'ю з учасниками фокус-груп показало, що викладачі освітньої програми, в цілому, задоволені системою професійного розвитку в університеті. Хоча були представлені документи про підвищення кваліфікації НПП випускової кафедри "Теорії і практики перекладу романських мов ім. Миколи Зерова" та інформація про міжнародні стажування викладачів. Деякі НПП які працюють на ОПП (асист. Біркадзе О.В., доц. Гомон Н.В., асист. Дорошенко О.Ю., доц. Калустова О.М., Викл. Мельничук С.) не мають підвищення кваліфікації чи міжнародних стажувань за останні 5 років, а в Коментарях (с.20), наданих із цього приводу, міститься</p>	<p>1. Descubriendo Ucrania / Descubriendo Ucrânia. Фотоальбом (текст іспанською та португальською мовами). К.: Міністерство закордонних справ України, 2010. 23 с.</p> <p>2. Сержіу Буарке ді Оланда. Коріння Бразилії. Переклад з португальської. Львів: Видавництво Анетти Антоненко – Київ: Ніка-Центр, 2015. 239</p> <p>3. Алуїзіу ді Азеведу. Вулик. Переклад з португальської. Всесвіт. Журнал іноземної літератури, вип. 5 – 6. Київ, 2016. – с. 7 – 148.</p> <p>4. Вейра Ж.К. Це море єднає мову чи мова єднає море? Переклад з португальської // Стиль і переклад. Вип. 1(6). К.: ВПЦ Київський університет, 2019. С. 216 – 220.</p> <p>Доц. Чернишова Ю.О. Має кваліфікацію перекладача за магістерським дипломом, є к.філол.н за спеціальністю 10.02.16 перекладознавство і численні публікації наукового та методичного характеру з перекладу (https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-teor-i-prakt-perekladu-roman-mov/spivrobotnyky/chernyshova-j-o/). З вересня 2022 р. не працює в КНУТШ, тому відтоді її профіль на сайті ННІФ не оновлювався.</p> <p>Враховуючи, що у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності закладів освіти диференціюються загальні вимоги до науково-педагогічних працівників (на здобуття ліцензії закладом вищої освіти), визначені у пункті 38 <i>Досягнення у професійній діяльності, які зраховуються за останні п'ять років</i> Ліцензійних умов, та вимоги до професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників щодо відповідності освітньому компоненту – п.37 Ліцензійних умов, вважаємо неправомірним ставити питання про те, щоби абсолютно всі викладачів, які беруть участь у реалізації ОПП, мали наукові статті у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science. Викладачі, що не мають таких статей, відповідають більшості інших критеріїв п.37, зокрема: відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації відповідно до диплома про вищу освіту або присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація), або наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності), або керівництво</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>інформація, щодо стажувань Біркадзе О.В. у 2014-2015, Дорошенко О.Ю. в 2017 році, що не може бути аргументом на користь урахування. Інформація про підвищення кваліфікації “Цифрова трансформація вищої освіти” (6 кредитів ECTS) у 2023 році Гомон Н.В. відсутня як у СО, так і документі “Інформація щодо викладачів, що працюють на ОПП «Переклад з іспанської та з англійської мов» (Додаток до таблиці 2 Відомості самооцінювання)” та “Сертифікати викладачів, які підтверджують міжнародні стажування, читання лекцій в закордонних ЗВО тощо (за останні 5 років)”, наданих ОПП на запит ЕГ 30.11.2023 та 1.12.2023. Враховуючи вищезазначене, вважаємо відповідність підкритерію 6.5 частковою.</p> <p>Рекомендації ГЕР: <i>Рекомендуємо впродовж 2023-2024 та 2024/2025 н.р.:</i> 1) підвищити публікаційну активність та пройти стажування НПП, які забезпечують ОК8, ОК9, ОК18, ОК20, ОК21.; 2) зафіксувати професійний перекладацький досвід викладачів у вигляді офіційних підтверджень перекладацької діяльності задля прозорості врахування цього досвіду в доборі НПП, що забезпечують ОК; 3) розробити план (на основі опитувань, співпраці з базами практик тощо) залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків з галузей, відмінних від художнього перекладу, представників галузевих (перекладацьких) організацій, діяльність яких не несе виключно просвітницький чи науковий характер задля формування коректного уявлення здобувачів про український ринок лінгвістичних послуг.</p>	<p>(консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном.</p> <p>До частини НПП, як ми вже зазначали в Коментарях на звіт ЕГ, вимога про наявність досягнень у професійній діяльності, на якій наполягають експерти, не може застосовуватися, через те що їх стаж менше 3 років після приходу на посаду чи відновлення на посаді після значної перерви в науково-педагогічній діяльності. Зокрема, йдеться про асист. Біркадзе О.В. (ОК08), яка мала перерву у викладацькій діяльності з 2018 по 2021 рр. (перебувала у відпустці по догляду за дитиною) і до того ж працює на 0.25 ставки, і доц. Гомон Н.В. (ОК08, ОК09), яка мала перерву у викладацькій діяльності з 01.09.2017 року по 02.2019 р. та з 08.2019 до 01.2022, в КНУТШ працює з 23/09/2022. Те саме стосується і асист. Дорошенко О.В. (ОК09), чий стаж науково-педагогічної роботи на момент подачі ВС складав менше 3 років.</p> <p>Щодо доц. Гомон Н.В. наведено невірну інформацію про начебто відсутність у наданих на запит ЕГ сканів сертифікатів про останні підвищення кваліфікації, зокрема, про курс підвищення кваліфікації “Цифрова трансформація вищої освіти” (6 кредитів ECTS), 11/09/2023-20/10/2023 у «Європейському університеті» (сертифікат серія ПК № 24366800/000493-23). Скан надано на запит ЕГ 28.11.2023: другий після скану про участь в XI Міжнародній науково-практичній конференції “Подолання мовних та комунікативних бар’єрів: освіта, наука, культура” (Київ, 17-18 листопада, 2023) у файлі з прізвищем викладача. З очевидних причин ці дані не могли бути наведені у відомості самооцінювання ОП, яка подавалася навесні 2023 р. Про те, що це додаткова інформація про даного викладача, було зазначено в Коментарях на звіт ЕГ від 21 грудня 2023 р.</p> <p>У випадку доц. Калустової О.М., яка має стаж науково-педагогічної роботи понад 40 р., і працює вже понад 5 років на 0,25 ст., можемо зазначити, що вона, хоч і не має міжнародних стажувань за останні 5 років, є постійним учасником конференцій і має достатньо публікацій методичних та наукових праць, в тому числі у фахових виданнях, аби не фігурувати у наведеному списку до ОК 20.</p> <p>Викладачі Міхненко Н.Ф. та Нечипоренко М.Ю. вже не працюють в КНУТШ і на ОП не викладають.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p><i>Таким чином, рекомендація пройти стажування та посилити публікаційну активність можна відносно застосувати тільки до 2 викладачів (одного з числа декількох, хто викладає на ОК18, та ОК21) з усього науково-педагогічного колективу, що забезпечує викладання на ОП. На наше переконання, це не робить виявлені недоліки суттєвими, а невідповідність критерію 6.1 значною.</i></p> <p>2. Рекомендацію зафіксувати професійний перекладацький досвід викладачів у вигляді офіційних підтверджень перекладацької діяльності задля прозорості врахування цього досвіду в доборі НПП, що забезпечують ОК, вважаємо некоректною, оскільки, як ми вже зазначили вище, всі НПП, що працюють на ОП, і без цього відповідають як мінімум одному критерію з п.37. Вони не потребують подібних підтверджень, аби викладати ОК, ані для того, щоби заявляти, що здійснюють перекладацьку діяльність. Останнє ще й тому, що саме такою є особливість перекладацької професії в Україні, на що самі експерти не могли не звернути увагу після повного вивчення даних опитування https://www.uati.org/survey-2020, посилання на яке вони наводять у п. 6.4.</p> <p>3. <i>Ми пишаємося тим, що перекладацька діяльність наших НПП дає їм можливість не тільки залишатися в постійному контакті з ринком перекладацьких послуг, а ще й тому що це дає їм можливість збирати цікавий матеріал для підготовки посібників (О.Вронська, Н.Чорна Практикум з перекладу юридичних текстів. К. 2014). Наведені дані про опубліковані художні переклади — це те, що підтверджує здатність наших викладачів реалізувати себе професійно також у такому сегменті перекладацького ринку, як книжковий переклад.</i></p> <p>Говорити про те, що вага художніх перекладів на ринку становить лише 10%, є перекручуванням фактів: насправді в опитуванні, на яке подано посилання в п.6.4, зазначено, що з 202 респондентів, опитаних у 2020 р. в рамках того проекту Української асоціації перекладачів з аналізу стану перекладацької професії, 20 людей (10%) займаються тільки художнім перекладом і не практикують інші види перекладу.</p> <p>Наведені нами аргументи щодо врахування досвіду доц. Фокіна С.Б. у викладанні усного перекладу є надзвичайно релевантними, оскільки</p>

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
		<p>НПП викладає не тільки “Термінознавство (іспанська мова)”, а й ОК09 Практика письмового та усного перекладу (іспанська мова) — інформацію про це подано було на стор. 1 Додатку до таблиці 2 Відомості самооцінювання, наданої на запит ЕГ.</p> <p>Нам, безумовно, відомі приклади успішного поєднання перекладацької діяльності з менеджерськими обов’язками керівника перекладацької агенції чи іншої форми бізнесової діяльності. А проте проаналізовані нами сайти вітчизняних ЗВО містять переважно інформацію саме про гостьові лекції чи вебінари від практиків та/або теоретиків перекладу, що найчастіше все ж не є роботодавцями, хоч, звичайно ж, представляють ринок мовних та перекладацьких послуг. Прикметно, що самі експерти також не наводять таких прикладів, що, власне, не додає аргументів до оцінного твердження про те, що гарант і робоча група ОП мають “поверхове уявлення про ринок лінгвістичних послуг” і демонструють “недооцінку методичного та дидактичного потенціалу його представників”.</p> <p>Рекомендацію розробити план більшого залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків приймаємо частково з викладених вище міркувань.</p> <p>Вважаємо, що наведені нами аргументи є достатніми, аби бути підставою для перегляду рішення ЕГ та GER про відповідність ОП за критерієм 6 рівню Е і підвищення оцінки до рівня В.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій Освітнє середовище матеріальні ресурси</p>	<p>7. Рівень відповідності критерію 7 ЕГ Рівень В ГЕР Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР: 7.1 Результати інтерв'ю з фокус-групами, огляд матеріалів та технічних ресурсів ЕГ довели, що матеріально-технічні засоби та навчально-методичне забезпечення забезпечують досягнення визначених цілей освітньої програми та планування розвитку навчального закладу. У Центрі іспанської мови та культури представлені навчально-методичні ресурси, які кожні два роки поповнюються матеріалами від Гранадського університету. Вважаємо недоцільним ураховувати наведені ЕГ відомості про наявність кабінетів для синхронного перекладу, оскільки такої ОК на ОПП немає. Наведені ЕГ дані щодо використання в комп'ютерному класі “безкоштовної програмою madecat, де можна створити власні перекладацькі корпуси та глосарії” не відповідають дійсності тому, що: 1) MateCat – хмарна програма, яка не потребує інсталювання і комп'ютерному класі; 2) відсутня в переліку технологічних інструментів робочих програм ОПП; 3) призначення програми – передусім у перекладі, а не створенні перекладацьких корпусів та глосаріїв. Відсутність реакції на зауваження ЕГ в Коментарях, є свідченням декларативного, а не реального використання відповідного ПЗ. Відвіданий ЕГ Центр методики викладання японської мови та літератури має інтерактивну систему для проведення конференцій. Центр англійської мови та інформації забезпечує різноманітні форми навчання, включаючи заняття, speaking clubs та очні зустрічі, а його бібліотека регулярно поповнюється шляхом обміну фондів. У процесі спілкування з ЕГ, було встановлено, що здобувачі користуються сучасними лабораторіями для перекладу, обладнаними інтерактивними дошками та кабінетами для усного двостороннього та синхронного перекладу. Важливим є те, що поповнення необхідного обладнання та ресурсів відбувається через подання ННІФ. Формат навчання на 2023-2024 навчальний рік визначався за обсягом приміщень в ННІФ, а саме: 2-4 курси навчаються очно, 1 курс – дистанційно, враховуючи наявність</p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за оцінку і визнання сильних сторін і позитивних практик ОПП за цим критерієм (підкритерії 7.3, 7.4, 7.5, 7.6).</p> <p>Вважаємо водночас доцільним надати пояснення та коментарі щодо обґрунтування підкритеріїв 7.1 та 7.2 та висловлених рекомендацій.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перегляд і оновлення в робочих програмах навчальних дисциплін списків рекомендованої літератури відбувається на ОП регулярно. Гарант і робоча група продовжуватимуть цю роботу і надалі. 2. На відміну від англійської мови і перекладу, які викладаються у багатьох ЗВО і де силами багатьох викладачів розроблено достатній обсяг навчальної фахової літератури, методичне забезпечення фахових навчальних дисциплін з іспанської мови і перекладу на ОП забезпечується багато у чому власними авторськими напрацюваннями її викладачів. Можемо констатувати, що для більшості з них вже є такі розробки, зокрема коли йдеться про ОК (детальний аналіз цього питання ми навели у Коментарях на Звіт ЕГ, с. 20-21). Тому виглядає дивним наголошення на інформації про те, що студентам нібито бракує літератури з порівняльної лексикології (ОК20), коли цю дисципліну багато років незмінно читає автор першого в Україні посібника з порівняльної лексикології іспанської та української мов — проф. Верба Г.Г. Ця інформація є як у відомості самооцінювання ОП, так і в програмі дисципліни, але це у висновках до уваги не береться. 3. Аби спростувати упереджене твердження, висловлене ГЕР в обґрунтуванні п.7.1 про те, що використання ПЗ, заявленого на ОП, носить декларативний, а не реальний характер, наводимо цитату з робочої програми навчальної дисципліни РПНД “Інноваційні технології у перекладацькій діяльності” поточного навчального року. В ній на с. 3 зазначено “Для проведення практичних занять і виконання домашніх завдань використовується програмне забезпечення: Google Spread Sheet (або подібні, наприклад: Libre Office Calc, Microsoft Excel), Microsoft Word (або подібні: Libre Office Writer, Google Documents), DeepleTranslate (версія онлайн), MateCat (версія онлайн), GoogleTranslate (версія онлайн), AegiSub (або подібні, наприклад SublimeEdit)”

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>місце у гуртожитку. У КНУТШ працює Наукова бібліотека ім. М. Максимовича, де електронний репозиторій поповнюється дисертаціями та кваліфікаційними роботами з 2022 року. Проте, не всі ресурси доступні через питання авторського права, і договори про передачу робіт в репозитарій зберігаються на випусковій кафедрі. Бібліотека надає послуги міжнародного міжбібліотечного абонементу, а НПП можуть замовляти літературу для майбутніх закупівель. Також, бібліотека надає доступ до різних ресурсів, таких як портал Research4Life, база даних видавництва "Центр учбової літератури" та реферативна база даних SCOPUS. У ході спілкування зі здобувачами (зустріч 3), було виявлено, що вони відчувають нестачу фахової літератури, зокрема з лексикології, і що деяка література є застарілою або російською. Гарант ОПП та НПП завірили, що активно працюють над публікаціями власних науково-методичних розробок. Отже, ЕГ визнає часткову відповідність підкритерію 7.1.</p> <p>7.2 У ЗВО забезпечено безкоштовний доступ до необхідної інфраструктури та ресурсів, які є важливими для здобуття освіти. Науково-навчальний інститут філології (ННІФ) має Wi-fi покриття, що дозволяє студентам та персоналу користуватися мережею eduroam. Усі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до приміщень ЗВО для навчання, відпочинку та взаємодії з однокурсниками. У КНУТШ наявні коворкінги, креативні простори, внутрішній дворик та читальний зал, який надає можливість онлайн приєднатися до занять. НПП на зустрічі 2 наголосили, що здобувачі мотивуються до участі у конференціях молодих учених, де можна безкоштовно опублікувати тези, хоча вони не завжди, як вказала гарант, виявляють бажану активність. Крім цього, ННІФ систематично організовує різні семінари, круглі столи, просвітницькі події, тощо (наприклад 30.11 ЕГ відвідала «Андріївські вечорниці»). Про всі події учасники освітнього процесу повідомляються словесно, через сайт чи у соціальних мережах. В ННІФ доступні кафе, їдальня, мовні центри та медичний кабінет. Центр іноземних мов пропонує вивчення інших мов окрім основної програми. Здобувачі мають можливість взяти участь у конференціях молодих учених та інших заходах, що організовує ННІФ. Здобувачі ОПП проживають у гуртожитках №17 та №11, де надається зручний доступ до усіх необхідних умов для проживання. У гуртожитках наявні спортзал, читальні кімнати, а також забезпечена регулярна (раз на півроку)</p>	<p>(https://drive.google.com/file/d/1B97LHS376Jg-PF28P2_pJEJxUfURf48/view). Таким чином, спростовуємо твердження ГЕР про те, що ПЗ “2) відсутня в переліку технологічних інструментів робочих програм ОПП”. Огляд матеріального забезпечення проводив доц. Фокін С.Б., який читає дану дисципліну і є фахівцем своєї справи. ЕГ на стор. 20 Звіту зазначила: “ЕГ переконалася, що здобувачі користуються сучасними лабораторіями для перекладу, які обладнані інтерактивними дошками та кабінками для усного двостороннього та синхронного перекладу; лінгафонним кабінетом для синхронного перекладу; комп’ютерним класом (користування безкоштовною програмою madecat, де можна створити власні перекладацькі корпуси та глосарії) [...]” - <i>виділення наше</i>. В жодному разі не було зазначено про необхідність чи ні інсталювання ПЗ, що спростовує ще один пункт з тексту обґрунтування ГЕР, цитуємо “1) MateCat – хмарна програма, яка не потребує інсталювання і комп’ютерному класі”. У відповідь на те, що “3) призначення програми – передусім у перекладі, а не створенні перекладацьких корпусів та глосаріїв”, можемо уточнити, що не сумніваємося в тому, що і викладач, який проводив огляд, і ЕГ чудово розуміють призначення програми — здійснювати автоматичний переклад. Якщо під час огляду було наголошено на потенціалі даного ПЗ для створення перекладацької пам’яті та глосарія на підготовчому до перекладу етапі, то це для того, щоби показати його переваги перед іншими засобами як, наприклад, DeepleTranslate, і те, що вона може бути використана для виконання комплексних перекладацьких проєктів.</p> <p>Висновок “Вважаємо недоцільним урахувувати наведені ЕГ відомості про наявність кабінетів для синхронного перекладу, оскільки такої ОК на ОПП немає” виглядає як спроба знецінити наявне матеріальне забезпечення програми. Так, ОК з синхронного перекладу відповідно до діючої програми підготовки на цій бакалаврській ОП немає, але Звіт ЕГ і не стверджував цього, констатує, натомість, загальний рівень матеріального забезпечення в Університеті і наявність умов для виконання різних перекладацьких завдань.</p> <p>4. У п.7.2 ВС ми зазначили, що “Моніторинг потреб та інтересів здобувачів відбувається шляхом щорічного опитування UNIDOS (http://unidos.univ.kiev.ua/) на рівні всіх підрозділів Університету.” і далі у п.7.4 додали, що “Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти роботою всіх цих підрозділів відповідно до результатів соціологічного</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>дезінфекція та можливість використання пральних машин (платна). Під час зустрічі з ЕГ здобувачі висловлювали зауваження стосовно технічного обслуговування у гуртожитку №17. Гарантом було надано пояснення щодо механізму надсилання скарг та пропозицій через платформу UNIDOS, на якій систематично проводяться опитування. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 7.2, враховуючи висунуті учасниками освітнього процесу зауваження та дії для їх вирішення.</p> <p>Рекомендації ГЕР: <i>Рекомендуємо:</i> 1) регулярно оновлювати навчально-методичний апарат, зокрема перед кожним навчальним роком, і уникати використання російськомовних джерел; 2) стимулювати НПП до публікацій наукових статей та написання посібників, підручників, монографій для покращення якості викладання фахових навчальних дисциплін; 3) забезпечити здобувачів доступом до САТ-інструментів в комп'ютерній лабораторії для повноцінного забезпечення ПРН 25; 4) контролювати належність реагування технічних служб гуртожитку № 17 на скарги здобувачі.</p>	<p>опитування UNIDOS-16 у 2020 році (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/unidos16_25common.pdf) визначено студентами Інституту філології як достатньо високий (в діапазоні від 3 до 4,1 бала з 5). Воно також засвідчило, що студенти Інституту в цілому позитивно оцінюють матеріальні активи, доступність деканату, допомогу та підтримку персоналу у розв'язанні студентських питань, ставлення до студентів та допомогу в проблемних ситуаціях". Платформа UNIDOS призначена не для подачі скарг, а для моніторингу потреб та інтересів здобувачів шляхом опитування, і гарант не міг надати інформацію у тій формі, яка йому приписується в обґрунтуванні.</p> <p>В штаті ННІФ є профільний заступник директора, який активно взаємодіє зі студентським самоврядуванням і може оперативно зреагувати на скарги з боку здобувачів з питань, пов'язаних із гуртожитком.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності критерію 8 ЕГ Рівень В ГЕР Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>8.1 Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм (ОПП) у закладі вищої освіти (ЗВО) визначені у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (https://cutt.ly/CwORgiJG), «Наказі про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису ОПП, структурних вимог до інформаційного пакета, форм РПНД дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників» (https://cutt.ly/YwORxCwa) та «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (пп. 2.1.–2.12 (https://cutt.ly/PwORvL3T)). В процесі взаємодії з науково-педагогічними працівниками (НПП) та гарантом, ЕГ підтвердила, що ОПП регулярно переглядається один раз на 5 років, але може бути змінено за згодою гаранта, відповідно до п. 2.14.2 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ». Керівник відділу забезпечення якості освіти (зустріч 8) вказала, що при необхідності зміни можуть бути внесені, наприклад, після результатів опитування щодо якості ОПП. Однак на даний момент таких змін запроваджено не було, що не дозволяє засвідчувати ефективність процедури моніторингу та періодичного перегляду ОП. Проректор з науково-педагогічної роботи (зустріч 1) підкреслив, що внесення змін до ОПП без згоди гаранта неможливе, і додав, що у КНУТШ проводяться два університетські опитування: перше стосується досвіду перебування у ЗВО, а друге — оцінки відповідності очікувань після вступу, проведене серед першокурсників. ЕГ визнає часткову відповідність підкритерію 8.1.</p> <p>8.3 Взаємодія з роботодавцями визначається «Положенням про раду роботодавців у КНУТШ» (https://cutt.ly/WwOIa7M4). Представники роботодавців, зокрема ФОП Ульянова, підкреслила постійну взаємодію з кафедрою, зокрема щодо організації практики, однак в наказах про проходження практики за 2021-2022 та 2022-2023</p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за високу оцінку і визнання сильних сторін і позитивних практик ОПП за цим критерієм (підкритерії 8.2, 8.4, 8.6).</p> <p>Вважаємо доцільним надати пояснення до рекомендацій ГЕР за критерієм 8.</p> <p>1. Динаміка ринку праці, на яку ми посилаємося і підхід до якої, як ми розуміємо з рекомендацій, поділяє ГЕР, за А.Ольховською визначається у згаданій статті так: “Динамічність. Передбачити які новітні технології з’являться та які саме сфери користуватимуться попитом неможливо, а тому мова йде про підготовку перекладача з певним універсальним набором навичок та вмінь, які дозволять йому у подальшому успішно адаптуватися до змін на перекладацькому ринку та опанувати переклад у необхідних галузях (http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2016_3_21 С.99)”. Подібне розуміння динамічності на ОП враховується і повністю узгоджується з необхідністю періодичного, але не перманентного перегляду чи оновлення програми. Із цим застереженням приймаємо рекомендацію про оновлення ОП у найближчій перспективі.</p> <p>Рекомендацію експертів щодо детального фіксування запитів, які надходять як від ринку праці, так і від інших стейкхолдерів, приймаємо. Однак, хотіли би висловити заувагу щодо того, як оцінюються експертами ті зміни, що вже було реалізовано на ОП. Так, зокрема, збільшення кількості годин на вивчення робочої мови або виокремлення курсової роботи як окремої частини комплексної дисципліни замість курсового проекту як однієї з форм підсумкового оцінювання в її межах можуть видатися формальністю, тільки якщо не бачити за ними впливу на результати кінцевої підготовки здобувачів. В їх позитивній оцінці з боку здобувачів і випускників ОП ЕГ мала змогу пересвідчитися під час виїзної експертизи.</p> <p>Щодо того, що база практики, з представником якої в особі Тетяни Ульянової ЕГ мала нагоду поспілкуватися під час однієї з зустрічей, відсутня в наказах за 2021-2022 та 2022-2023 навчальні роки. Співпраця з цією базою розпочалася в цьому навчальному році, тому у наказах за попередні роки вона не фігурує, натомість вона є в наказі поточного навчального року (https://drive.google.com/file/d/1wXBChkaiW_pDSFRHusKU7ny_OCAD_IU_B/view). Практика послідовного перекладу в Zoom як раз тільки</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>https://drive.google.com/file/d/1Tw5TMJjG4QFQKdaRRLwSJRh6bzGM6nL_/view такої бази практики немає. Свідчень впровадження практики послідовного перекладу у Zoom, які, за словами НПП, були розглянуті та враховані, в робочих програмах не виявлено. Координатор перекладацької практики у Посольстві України у Мексиканських Сполучених Штатах наголосила на ефективній комунікації з гарантом у контексті перекладацької практики, де пропозиції були уважно враховані, однак конкретика щодо пропозицій в наданих ОПП матеріалах відсутня. Директор Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН підкреслив свою участь у рецензуванні робіт, головуванні в ЕК та обговоренні ОПП раз на рік, однак результатів обговорення виявлено не було. Організація зустрічей з працівниками посольств і торгових представництв Іспанії та Латинської Америки, а також ініціативи від Департаменту соціологічних досліджень (https://cutt.ly/kwOUDWN1) також додатково підтримують ефективну взаємодію з роботодавцями та сприяють адаптації програм до потреб ринку праці. Учасники освітнього процесу, зокрема студенти, беруть активну участь у галузевих конференціях, які дозволяють їм обговорювати тенденції розвитку перекладу та спілкуватися з теоретиками і практиками галузі. Крім того, здобувачі можуть ділитися своїм досвідом і висловлювати пропозиції щодо вдосконалення освіти, які ретельно аналізуються гарантом ОПП та НПП. Враховуючи декларативність урахування побажань роботодавців, відсутність конкретики щодо запропонованих та прийнятих (чи відхилених) змін в ОПП констатуємо часткову відповідність підкритерію 8.3.</p> <p>8.5 Під час дискусії із гарантом ОПП, НПП та адміністрацією ЗВО, ЕГ отримала засвідчення, що у випадку виявлення недоліків в ОПП (висловленням здобувачів, роботодавців та інших зацікавлених сторін), вони проводять глибокий аналіз і приймають рішення щодо можливих змін. Проректор з науково-педагогічної роботи (зустріч 1) пояснив, що після здійснення опитувань щодо рівня задоволеності ОПП в TRITON, Відділ забезпечення якості освіти ЗВО аналізує дані, де результати подаються директорові ННІФ за кожною освітньою програмою, і гарант конкретної ОПП приймає участь у відповідних опитуваннях НПП. На зустрічах НПП вказали, що наразі TRITON неактивний, проте випускники ОПП стверджують, що опитування проводилося у другому семестрі 4-го року навчання. Під час</p>	<p>практикуватиметься на цій базі впродовж виробничої практики цього року. Про її результати можна буде судити після 3 березня 2024 р., коли офіційно завершується виробнича практика здобувачів 4 курсу ОП. Структура робочої програми не передбачає пункту про зміни, на відсутність яких в РНПД вказує ГЕР, а об'єктивні причини відсутності в будь-якій іншій формі (протокол, колегіальне рішення чи рекомендації під час захисту практики тощо) ми зазначили вище: практика ще триває.</p> <p>2. Рекомендацію про посилення технологічного аспекту підготовки через ОК приймаємо і зможемо реалізувати під час підготовки наступної редакції ОП.</p> <p>3. Зауваження по підкритерію 8.5 є штучно створеним. Щосеместрове опитування здобувачів про якість викладання дисциплін на ОП поки що через TRITON не здійснюється, це є перспективою, на яку вказав під час зустрічі проректор А.П. Гожик. Всі інші функції в ньому працюють, тому твердження про те, що він “неактивний” є безпідставним.</p> <p>4. Погоджуємося, що співпраця з випускниками є аспектом реалізації програми, ще не використаним сповна, і розглядаємо цю рекомендацію експертів як одне з побажань до її розвитку.</p> <p>5. Теза <i>«перегляд ОПП один раз за п'ять років є недостатнім»</i> заперечує всю чинну практику провідних університетів ЄПВО – які аргументи має автор проекту висновку для такої сміливої заяви?</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>обговорення з ЕГ гарант ОПП (зустріч 2) зазначила, що було збільшено обсяг ОК "Комплексна дисципліна «Стилістика перекладного тексту»" та введено нову дисципліну "Порівняльні студії". "Курсовий проект" було названо "курсовою роботою". Гарант та члени проектної групи ОПП щорічно проводять моніторинг ОПП; питання внесення змін обговорюються на кафедральних засіданнях та реєструються в протоколах. Крім того, гарант ОПП та НПП на другій зустрічі вказали, що проектна група аналізує досвід європейських ЗВО (наприклад, Гранадський університет, Страсбурзький університет) для покращення перекладацького аспекту в ОПП, однак зміст РП не фіксує врахування такого досвіду (стосовно розмежування усного та письмового перекладу, недоречності поєднання викладання мови та перекладу в одній дисципліні). Констатуємо часткову відповідність підкритерію 8.5, вважаємо, що періодичний перегляд ОПП один раз у п'ять років може бути недостатнім, враховуючи динамічні зміни на ринку праці, які підтверджують у Коментарі (с.3) представники університету.</p> <p>8.7 Гарант освітньо-професійної програми (ОПП), НПП, адміністрація КНУТШ та представники структурних підрозділів вказали на ефективність 5-рівневої системи забезпечення якості освіти. На різних рівнях (здобувачі та їх ініціативні групи, кафедри, гаранті та проектні групи, НПП, роботодавці, структурні підрозділи, загальноуніверситетські структурні підрозділи, дорадчі органи, наглядова рада, ректор, вчена рада), відбувається контроль за реалізацією та покращенням ОПП. Згідно з даною системою, на рівні здобувачів та їхніх ініціативних груп проводиться моніторинг інформаційного супроводу, на рівні кафедр та проектних груп реалізується та моніториться ОПП, а структурні підрозділи здійснюють впровадження, адміністрування та моніторинг ОПП. Вплив роботодавців та випускників на зміст ОП, передбачений у внутрішніх документах, фактично декларативний. Загальноуніверситетські структурні підрозділи та дорадчі органи розробляють та апробують загальноуніверситетські рішення, а наглядова рада, ректор та вчена рада приймають загальноуніверситетські рішення щодо забезпечення якості освіти та затвердження/закриття ОПП. Керівник Відділу забезпечення якості освіти ЗВО зауважила, що цього року вони організували III Міжнародну науково-практичну конференцію "Розбудова внутрішніх</p>	

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>систем забезпечення якості у ЗВО України". В ході спілкування з фокус-групами ЕГ переконалася, що існує практика заохочення участі НПП, здобувачів та представників структурних підрозділів КНУТШ у обговоренні та удосконаленні ОПП. НПП вказали, що систематично консультуються з гарантом ОПП та колегами щодо оновлення навчально-методичного забезпечення, використання інноваційних технологій, різних освітніх платформ, діляться отриманим досвідом як у межах КНУТШ, так і за її межами. Ініціативи та пропозиції, щодо вдосконалення, обговорюються на різних рівнях та включаються до зведеного плану змін для оновлення ОПП. Гарант ОПП зазначила, що розгляд запропонованих змін відбувається на засіданнях Науково-методичної комісії ННІФ, відділу забезпечення якості освіти та навчально-методичного відділу. Рішення про внесення змін або їх відхилення приймається після обговорення. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 8.7, тому, що перегляд ОПП один раз за п'ять років є недостатнім, враховуючи динаміку змін на ринку лінгвістичних послуг.</p> <p>Рекомендації ГЕР: <i>Рекомендовано:</i> <i>реагувати на динаміку на ринку праці, засвідчену як українськими http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2016_3_21, так і європейськими фахівцями, впроваджуючи не лише формальні (зумовлені зміною кількості годин чи уточненням назв), але й сутнісні зміни в ОП щодо набуття сервісорієнтованих та технологічних компетентностей https://commission.europa.eu/system/files/2022-11/emt_competence_fwk_2022_en.pdf, які забезпечують, у тому числі, Гранадський та Страсбурзький університети; активізувати співпрацю з випускниками (розглянути можливість створення консолідованої бази даних для випускників; ініціювати профорієнтаційні та практичні зустрічі із випускниками ОПП для здобувачів та НПП).</i></p>	

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
Критерій Прозорість та публічність	<p>9. Рівень відповідності критерію 9 ЕГ Рівень В ГЕР Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР: 9.2 Виявлено, що на веб-сайті університету відсутній окремий розділ для обговорення проєктів освітньої програми, де можна було б ознайомитися зі звітом щодо результатів громадського обговорення та пропозиціями усіх зацікавлених сторін. Констатуємо відсутність можливості перевірити, чи висловлювались зауваження і пропозиції від зацікавлених сторін під час громадського обговорення. Рекомендації від зацікавлених сторін теж виявлено не було. Констатуємо, що на веб-сайті ОП вказано електронну адресу гаранта освітньої програми, на яку зацікавлені особи можуть направляти свої рекомендації та зауваження.</p> <p>Рекомендації ГЕР: <i>Рекомендуємо створити на веб-сайті університету окремий розділ для обговорення проєктів освітньої програми, де існувала б можливість ознайомитися зі звітом щодо результатів громадського обговорення та пропозиціями усіх зацікавлених сторін. Запропонована форма обговорення та фіксація результатів обговорення проєкту ОПП на веб-сайті університету не є єдиною можливою опцією, але є найбільш розповсюдженою і, як здається, найбільш простою в реалізації.</i></p>	<p>Університет висловлює вдячність ГЕР за визнання сильних сторін і позитивних практик ОПП за цим критерієм (підкритерії 9.1, 9.3).</p> <p>Під час підготовки наступної редакції освітньої програми розглянемо варіанти створення умов для ознайомлення зі звітом щодо результатів громадського обговорення та пропозиціями усіх зацікавлених сторін і за можливості скористаємося формою, запропонованою експертами.</p>